

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre 16 kor.
 Negyedévre 4 "
 Helyben háshoz hozva:
 Egész évre 20 kor.
 Negyedévre 5 "
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre 24 kor.
 Negyedévre 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét 6 és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaadását vagy megőrségre nem vállalja.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

Tüntetés Justh ellen.

Biharmegye egyik legerősebb függetlenségi kerületében a szinmagyar lakosság vasárnap ellene fordult annak az ellenzéki vezérnek, aki néhány év előtt fokost kapott a nép egyik fiától s e fokossal kezében lehengereléssel fenyegetett mindenkit, aki nem akart vele együtt bankosnak felcsapni.

A kuruc magyarságára és hajthatatlanságára büszke vezér alig gondolta volna valaha, hogy neki vasuti fülkében kelljen bujkálnia a magyar nép haragja elől.

Azt el kell ismerni, hogy Justh Gyula nem is szolgált rá a magyar nép haragjára. Eljárását soktéleképpen lehet kritizálni. Elég sokszor és elég nyíltan meg is mondtuk mi is a magunkét. De ha az okosság hiányzott is eljárásából, kuruc érzelmeit és férfias magatartását nem vonhatja kétségbe senki. Legkevésbé a független érzésű magyar nép.

Azonban tény, hogy makacssága megbontotta a függetlenségi pártot Kossuth Ferenc ellen való gyűlölködése megingatta az egykor népszerű pártvezér tekintélyét s megdöntötte a párt többségét. — De mindezeknél jobban bántja a magyar népet Justh Gyulának a szociálistákkal való fegyverbarátsága és kacérkodása.

Mert aki a magyar népet ismeri, főleg

a függetlenségi érzelmű módos alföldi népet, az tudja, hogy ezeket az embereket mindennél jobban bántaná az, ha az ő béreseik és napszámosaik is választójogot nyernének.

Ez indíthatta a sarkadi népet is az elitelendő erőszakosságra és gyűlöletre.

Ebből azonban más egyebet tanulhatna Justh Gyula, minthogy most pizsoknak nevezi őket. Volt idő házelnök korában, hogy a szociálista deputációkat szemétnek nevezte, ma pedig együtt tart velük agitációs gyűléseket.

Komoly politikushoz az illenék, hogy a népléleket tanulmányozza s a népharag nyilvánulása okait fürkésze és elmélkedjék arról.

Justh Gyula kalandja Sarkadon.

Megostromolt vasuti kocsi.

Justh Gyulának kellemetlen és könnyen szomorú kimenetellel végződhet kalandja támadt vasárnap délután a sarkadi pályaudvaron. Justh ugyanis Kolozsvárról, hol a szociálistákkal együtt választójogi gyűlést tartott, visszatérőben, az alföldi vonattal folytatta útját. Sarkadon a vonat több percig tartózkodik.

Itt egy gazdatiszt a vonat megérkezése után a vonat egyik kocsijában helyet akarván családjának csinálni, észrevette, hogy a vonaton ott van Justh Gyula is.

Ugyanekkor a pályaudvaron óriási ember-

tömeg volt, mely a vonattal érkező községi küldöttségeket várta a Sarkadon tartandó Tisza-féle beszámolóra.

A gazdatiszt felfedezését elmondta egyik barátjának, mire néhány perc múlva mindenki tudta, hogy Justh a vonaton van.

Leírhatatlan láрма tört erre ki.

— Itt van Justh!

— *Le vele! Abcsúg Justh!*

Hangzott mindenfelé s a következő percben botok emelkedtek a levegőbe s kövek repültek a kocsi felé.

— Le kell kapcsolni a kocsit!

A helyszínen lévő négy csendőr azonnal beavatkozott és igyekezett a népet lecsillapítani. A hangulat azonban mind fenyegetőbb kezdett lenni, mire Csanády Jenő főszolgabíró a közeli őrsőkre telefonált, ahonnan lóháton érkeztek a csendőrök. Mintegy 50 csendőr vette most védelembe a fenyegetett Justh Gyulát. Addig míg a csendőrök megérkeztek a népet a jelenlévő intelligencia tartotta vissza a vonattól. Így megtörtént az hogy a munkapárt maga védelmezte az obstruáló ellenek vezérét.

Justh Gyula ezalatt a vonaton az egyik kocsi folyosója végében, majd a fékező fülkéjében huzta meg magát. Kellemetlen helyzet volt s ha a csendőrség meg nem érkezik idejében és a jelenlévő Csanády Jenő főszolgabíró nem fejt ki kellő erélyt, Justhra veszedelmes következmények vártak volna.

A helyzetet csak izgatóbbá tette, hogy a

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A Kamarás.

(Humoreszk.)

Írta: Battyán Radó.

Ebéd után nyugodtan szenderegtem Morpheus karjai között, midőn egyszerre halk kopogást hallok fejemen. Eleinte úgy gondoltam, hogy kedves nőm megtudta multkorai ősbudavári kis murimat és néhány befőttes üveggel harci indulót akar játszani koponyámon, melyet nem tudom miért, talán kedveskedésből általában Mautner diadalának neveznek, de midőn feltekinttem egy népszerű és szegény, de mindamellett zsiros köntösbe bujtatott gentlemant láttam magam előtt.

Mielőtt még megszólíthattam volna már az asztalomon ült és lábait nyugodt kényelemmel egy plüs fauteil szélére helyezte.

— Uram kezdé minden bemutatkozás nélkül — én tudom, hogy ön szerény viszonyok között él. Nos én e viszonyokat becses engedelmével megfogom szerényteleníteni.

Kétkedve néztem rá, de ő egykedvűen folytatta:

— Igen, én önt gazdaggá, dús gazdaggá fogom tenni. Nézzen meg engem. Ugy-e nem vesz rajtam észre semmi különösebbet. Pedig bennem egy kincs, egy aranybánya rejlik.

— Hány kamarája van az ön szívének? Ugy-e négy? mert minden jobb családból való szívnak négy kamarája van. Az enyémnek azonban öt van uram, öt! — kiálta lelkesedten.

Engem azonban mindez hidegen hagyott és hűvösen válaszoltam:

— Köszönöm, jelenleg nincs szükségem butorozatlan kamarákra.

— De uram ön félre ért. Nem kiadni akarom önnek kamaráimat, hanem eladni, igen, örök árban eladni. Képzelve csak el, ha meghalok bármely muzeum szívesen megveszi akár mily magas áron e ritkaságot, mely önnek nem száz, nem is ötven, nem is huszonöt, csak csekély tíz forintjába kerül, mert ennyit kérnek érte.

— És ha ön tulélna engem?

— Akkor . . . nos akkor, hálás szívem ötödik kamaráját tisztán az ön emlékének szenteltem.

— Az már más, — mondám — és meg is irtuk azonnal a szerződést, melyet nagyobbik pecséttemmel hitelesítettem.

Az öt kamarájú ur, kit rövidség okáért ezentul csak kamarásnak fogok nevezni, zsebre vágva a megállapított összeget, nyomtalanul elpárolgott, új őrszi kabátommal egyetemben.

— Már már azt hittem, hogy haláláról csak az ujságok révén fogok értesülni — mert ugy egyeztünk meg, hogy kimúltát a nagyobb napilapokban köteles közzétenni — midőn végtelen meglepetésemre, este 8 órakor becsöngett.

— Ejnye, ejnye — mondám kétféle hanglejtéssel, hát maga mit akar itt!

— A vacsorámért jöttem volna, — kérem alássan.

— Micsoda vacsoráért?

— Hja hát kérem, uraságod engem megvásárolt, én az ön tulajdona vagyok és mint ilyenről, az ön kötelessége gondoskodni.

— Talán csak nem kívánja, hogy kihajlajjam magát?

— Oh dehogy, nem is szeretném, mert az izmok fejlődését többre becsülöm, mint a zsigereket és így szerény, de jó tápláló házi kosztal megelégszem.

Szülők érdeke, hogy gyermekeiknek **anatómiai czipőt** vegyenek, mivel azok a legkényelmesebbek és legtartósabbak.

Elárusítás: Gyári fióközletben Kossuth Lajos-utca 5. szám. **TELEFONSZAM: 834.**

és a Fő-u. fiókban ideiglenesen szeptember 5-ig Rákóczi-út 5. sz. alatt Weiszlovits-házban, Huzella M. üzletével szemben. **TELEFONSZAM: 687.**

TELEFONSZAM: 687.

vonat bár indulási ideje letelt, még mindig nem indult, amiben Justh szándékosságát látott, pedig a vonat egy másik vonatra várt.

Amíg a csendőrség kint a beszámolóra várakozókat szorította vissza, addig a vonat utasai zúgták folyton:

— *Abcsug Justh! Le vele!*

Eközben a Szalontai Friss Ujság egyik munkatársa meginterjúvolta Justh Gyulát. E hó 18-án ugyanis Nagyszalontán népgyűlés lesz, amit a függetlenségi rendszerek. Ezen a népgyűlésen Justh Gyula is megígérte jelenlétét. Most azonban az újságíró ama kérdésére, hogy ott lesz-e a gyűlésen, a következőket mondotta:

— *E közé a piszok nép közé nem fogok lejönni.*

Végre megérkezett a vonat, mely szabaddá tette a Justh vonatja előtti pályát és Justh megkönnyebbülve folytathatta útját tovább.

Justh Gyula Kórosvártt.

A Redout nagytermében tartott választógyűlésen, Justh Gyula elmondotta, hogy ama családás után, amely őt a választások után érte, más politikus csöndben elvonult volna. De ő ezt nem tette. A kibontakozást Justh ekként képzeli:

Most mindent félretéve, egyszerűen meg kell csinálni az általános, egyenlő és titkos szavazati jogról szóló törvényt, újra beosztani a kerületeket és ha ez megtörtént, fel kell osztani a Házat, el kell rendelni a választást az új törvény alapján és ezen választásoknál természetesen minden pártnak feléledne a maga programja és fel kell venni a harcot az új választási törvény alapján az újonnan összeírt választók előtt és kerületekben. (Hosszas éljenzés és taps.)

Justh Gyula után Kunfi (Kohn) Zsigmond beszélt, majd határozati javaslatot fogadtak el a választójog sürgős megvalósítása érdekében. B. Schwimmer Róza is szóhoz jutott, de javaslatát nem fogadták el.

— No ilyen szemtelent. De hát csak nem hagyhatom elveszni a tíz pengőmet, inkább hadd egyen nálunk, az öt kamarával úgy sem élhet valami nagyon sokáig...

... Akkor féltéves házasság és deli ifjú voltam. De a percek multak, két gyermekem is már másodszor, kedves nőm pedig már negyedszer fogzott, a harmadik pár fogszor kiesett a szájából, eltörtött, koponyámon pedig a hold már teljes töltében pompázott, a kamarás ur még mindig feljárt. Hízott, gyarapodott, míg végre utolérte a végzet, egyszer csak a vacsoránál nagyot hörgött és összeesett.

— Megütötte a gutal! — kiáltám — de hová tesszük ezt az embert, míg valami orvos ki nem operálja a szívet?

Erre kedves nőm egy fényes ajánlattal állt elő.

— Tudod mit? egyszerűen beleteszük a nagy teknőbe, azt megtöltjük spiritusszal, aztán el áll benne addig, amíg az orvost el nem hívjuk.

— Igen ám, de honnan vesszünk annyit spirituszt?

— Hát hiszen kapunk most már hitelbe is, szívből aztán szívesen kifizetjük.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, szeptember 4.

Náday Lajos alelnök fél 11 órakor nyitja meg az ülést.

A múlt ülés jegyzőkönyvét észrevétel nélkül hitel-sítik.

Elnök bemutatja a Krassószörényvármegyei Gazdasági Egyesület levelét, melyben a Házat a lugosi ipari és gazdasági kiállítás megnyitására meghívja, tudomásul szolgál. Bemutatja továbbá Somogy és Szepes vármegyék feliratát a tartalékos és póttartalékos katonák családtagjainak segélyezése tárgyában.

Az elnök javaslatát a Ház a feliratokra vonatkozólag határozatnak mondja ki.

Ezután következtek napirend szerint a névszerinti szavazások különböző feliratok hovatalálása tárgyában. Természetes, minden esetben az elnökség javaslatát fogadta el a Ház, mellőzve az indítványozók ellenindítványait. Ezzel aztán ki volt merítve a mai ülés tárgysorozata.

A következő ülés napirendjének megállapítása után, elnök az ülést 2 óra előtt bezárta.

A kaposvári Kossuth-szobor. Ma délelőtt 11 órakor ezekre menő közönség jelenlétében leplezték le Kossuth Lajosnak az Erzsébet-téren felállított szobrát.

A Szózat elnéklése után Makfalvy főispán ünnepi beszéddel nyitotta meg az ünnepséget, majd Papp Kálmán vármegyei árvaszéki ülnök szép beszéde alatt lehullott a lepel a szoborról a közönség lelkes éljenzése közepette. A hatalmas ércszobrot ezután Kacsóvics alispán, a szobor-bizottság védnöke, átadta a város polgármesterének, mire a szobor megkoszorúzása következett.

A képviselőház és a munkapárt koszorút Nagy Ferenc orsz. képviselő helyezte a szobor talapzatára, míg a Kossuth-pártét Hegyi Árpád orsz. képviselő, a Justh pártét Sümegi Vilmos orsz. képviselő, a gazdapártét pedig Szabó István képviselő tették le. A székesfehérváros nevé-

Hiába csóválta meg hitetlenül kedves nőm fejét, ő azt kénytelen akarni, a mit én megteszek és így kamarásunkat spirituszba helyeztük, aztán nyugalomra tértünk.

Alig szenderegthettünk azonban egy-két órát, midőn éktelen ordítás és dalolás verte fel az éj csendjét.

Kedves nőm megdöbbenve ugratott ki engem az ágyból, kirohauok a konyhába, hát kamarásunk éppen cigánykereket igyekszik hányni. Ránézek a teknőre — üres.

A helyzet egyszerre világos volt előttem. A nyomoruit csak tetszhalott volt, a szesz szagától magához tért, kiitta az egész spirituszt és most be van rugva, mint a csap.

De erre már az én galambpém is felforr. Az ajtót kinyitni, a kamarást kigurítani, tőle röptében még egy bucsu pofont kapni — pillanat, egy fájó pillanat műve volt.

A meggazdagodástól azóta végleg lemondottam, bár kedves nőmben a kamarás esete után erős a meggyőződés, hogy az én becses agyveöm is preparálva egy muzeumba megér, legkevesebb annyit, mint egy öt kamarájú sziv.

ben Németh polgármester koszorúzta meg a szobrot, majd azután több vármegye, a somogy-megyei községek, helyi társaskörök és egyesületek koszorúinak elhelyezése következett.

A leleplezés után a Korona-szállóban társasbéd volt.

Tisza Kálmán beszámolója.

A házsabályrevíziót sürgeti.

Gróf Tisza Kálmán, a nagyszalontai kerület képviselője, vasárnap tartotta meg beszámolóját Nagyszalontán és Sarkadon. A beszámolóra nagy előkészületeket tettek mindkét helyen, s így igen nagy érdeklődés nyilvánult meg a képviselő beszéde iránt.

Tisza Kálmán Csegődről ment át Nagyszalontára, ahol délelőtt 11 órakor mintegy 4—5000 ember várta meg Tiszát, kinek kíséretében ott voltak Bölönyi József és Márkus László országgyűlési képviselők. Dr. Balogh Elek üdvözlő szavai után Tisza Kálmán emelkedett szólásra. Beszéde folyamán a mai politikai helyzettel foglalkozott. Az obstrukciót igen elítélte, mert amiatt nem dolgozhatik az ország. Az obstrukció tudvalevőleg a katonai javaslatok ellen irányul.

E javaslat pedig — véleménye szerint — az országnak igen nagy előnyeire szolgál. Elsősorban két éves katonai szolgálatot hoz s így egy évet nyer minden ember. Igaz ugyan, hogy ez által nagy áldozatokat hoz az ország, azonban az egy év megnyerése által igen sok munkáskezet hoz az ország jövedelmének növeléséhez. Fejtezeti ezután, hogy a véderő fejlesztése mily nagy szükség van.

A fejlesztés nagy áldozatokat kíván, melynek mi 34 százalékát viseljük. Ennek ellenében egy hatalmas hidsereget nyerünk, amit egyedül nem lennének képesek kiállítani. A kiadásokra vonatkozólag megjegyzi, hogy az ország már 10 éve nem növelte a katonai kiadásokat, tehát tekintélyes összeget takarított meg, mely megtakarításból (?!) most a kiadástöbbletet fedezhetik.

Ezután az obstrukcióval foglalkozott részletesebben Tisza Kálmán. Az obstrukciót *tisztelettelenné és inparlamentárisnak* tartja. Ez az obstrukció ma nem járhat eredménnyel. Ez előtt kormányt buktathattak vele, akkor azonban az obstrukciónak a kormánypártban is voltak hívei. Ma azonban a munkapárt egységes, de az obstrukciónak ma nincsenek hívei. A törvényhatóságok és az ország ellene van. Ennek a fölötté káros eljárásnak csakis a *házsabályok szigorításával* vethetünk véget.

Tisza Kálmán beszédét óriási taps és éljenzés fogadta.

Ezután Hadházy Kálmán a munkapárt jegyzője terjesztett elő határozati javaslatot, melyben az obstrukciót elítéli Nagyszalonta választói.

A beszámoló után a vasuti vendéglő udvarán bankett volt, melyen Tisza Kálmán ismételt megígérte, hogy választói érdekében mindenkor

Első!

Nagyváradai Selejtes Cipőáruházban
mindennemű gyermek-, női- és férficipők igen olcsó árban vásárolhatók!

Belvárosi Takarékpénztár épületében.

Bares-palota Széchényi-tér 2. szám.

lelkismeretesen fog eljárni és hogy jogos kérésüket mindenkor teljesíteni fogja.

Majd *Márkus* László dr emelte poharát a szalontai választókra.

Nagyszalontáról *Sarkadra* vonultak át. Sarkadon lovas bandérium várta Tiszáékat, akik ezután a piszra vonultak. Sarkadon ismét beszédet mondott Tisza választói lelkes ovációjában. Erdekés, hogy Sarkadon *Seress* Imre főbíró fogadta a képviselőt, holott *Seress* a függetlenségi pártnak Sarkadon legnagyobb embere volt.

Széchenyi püspök

a Kath. Körben és a Legényegyletben.

Nagyvárad két virágzó, erős katolikus együletét látogatta meg vasárnap gróf *Széchenyi* Miklós püspök: a Katolikus Kört és a Katolikus Legényegyletet.

Először a Katolikus Kört kereste fel. *Brém* Lőrinc szentszéki jegyző, udvari papja kíséretében délután öt órakor érkezett meg a Körbe, ahol az éppen jelenvolt tagok között nagy lelkesedést keltett a főpásztor megjelenése. Először a nagyteremet tekintette meg a püspök, a kit a Kör egyházi és világi elnökségének tagjai kalauzoltak. Érdeklődött a vetítő estélyek iránt s örömmel látta, milyen szép számmal látogatják a tagok a körhelyiségeket. Dr *Molnár* Imre bemutatta a püspöknek *Ó* Mihály tanítót, mint az egyházmegye legidősebb tanítóját. Széchenyi püspök az ő szokott közvetlen szívélyes modorával fogott kezét az ősz tanítóval s pár szót váltott vele is, aztán a kör többi helyiségét, az olvasószobát, könyvtárszobát nézte meg s itt beírta nevét az emlékkönyvbe.

A kör kertje sem kerülte el a főpásztor figyelmét. Itt megmutatták, hova van tervezve az építendő új körhelyiség; Széchenyi püspök melegen érdeklődött az új helyiség tervei iránt. A kertből már vissza felé indult a társaság s éppen a Tiszántul szerkesztőségére és nyomdájára készültek föl hívni a püspök figyelmét, mikor panaszos követ érkezett.

— A kuglizó társaság kéri a kegyelmes urat, tisztelje meg látogatásával őket is!

Széchenyi püspök jóízűt mosolygott a követ szavaira s vissza ment a kertbe, a tekepályához, a hol a *Schuck* Károly vezénylete alatt álló kuglibajnokok riadó éljennel fogadták. A püspök hosszabb ideig tartózkodott itt is s nagy érdeklődéssel nézte a sikertült dobásokat.

A Katolikus Körből gróf Széchenyi Miklós püspök a Legényegyletbe hajtatott. Itt a dalárda *Halmos* András karmester vezetése alatt szép alkalmi üdvözlő énekkel fogadta, majd az elnökség tagjainak kalauzolása mellett megtekintette a püspök az egyület helyiségeit, beleírta nevét az együleti emlékkönyvbe s a látottak fölött legteljesebb megelégedését fejezte ki. Bucszóul ismét a dalárda énekelt s a püspök a tagok lelkes éljenzésétől kísérvé szállt kocsijába.

Széchenyi Miklós grótot még győri püspöksége idejéből az egész ország mint a katolikus együleti élet lelkes apostolát ismeri. Ennek adta jelét vasárnap, mikor Nagyváradon is személyesen ismerkedik meg a katolikus együlettel. Biztató jel ez az egyházmegye katolikus egyesületeinek jövő fejlődésére nézve s ezzel az egész katolikus életre nézve, melynek két hatalmas, messzire elérő karja a *katolikus sajtó és a katolikus egyesületek!*

Vizsgálat egy orvosi díjlevél ügyben.

Kényes természetű ügyben folyik most a vizsgálat a vármegyeházán. A vizsgálatra egy munkás balesete szolgált alapul és ma már ez a lényegtelen ügy valóságos tengeri kigyóvá kezd kiindulni magát, mely érthető megütközéssel találkozik mindenfelé, ahol csak értesülnek róla.

Az ügy július 21-én kezdődött az ináncsi *Markovits*-féle uradalomban, ahol egy *Marger* Mitru nevű 26 éves munkás, dolog közben leesett a szalmaboglyáról. A munkás oly szerencsétlenül bukott le, hogy felső ajkát és nyelvét megsértette, még pedig jelentékenyen. A balesetről nyomban értesítették *Markovits* Károlyt, aki a készen ében lévő kötszerekből a sebet kitisztítván bekötözte és egyidejűleg orvosért küldött. A cséffai körorvos nem volt odahaza. Erre a sebesültet székereken Gyapjura vitték, ahol *Máthé* Ernő Pál a körorvos

Máthé a sebet kimosta és megfelelően bekötözte. A beteget ezután utnak indították haza, Ináncsra. Az első segélyt nyújtó orvos, a beteg egyik hozzátartozójától 20 korona díjat kért, amit azonban nem fizettek ki, hanem azt mondták az orvosnak, hogy a költségeket *Markovits* földbirtokos fizeti. Az orvos erre levelet írt *Markovits*nak, hogy *Marger* Mitru sebeinek kimosása, bekötözése és a felhasznált kötszerek, valamint az operációnál közreműködött két *asszisztens* díjazása fejében 77 korona és 76 fillért fizessen ki.

A levélnek ugylátszik, nem lett foganatja, mert az orvos díjait pár nap múlva más uton akarta megszerezni. Orvosi díjlevelet állított ki és abban már se nem 20, se nem 77 korona 76 fillért, hanem 116 koronát számított fel.

Ezt a díjlevelet az Országos Gazdasági Cselédpénztárnak kellett volna érvényesíteni. Törvényes intézkedés szerint ezt a díjlevelet azonban a községi eljárásoknak kell előzőleg felülvizsgálni s ha a községi jegyző azt ellenjegyzzi, akkor lehet csak felterjeszteni a pénztárhoz.

Itt azonban baj történt. A jegyző megijedt a nagy összegű díjlevélről és nyomozást indított, hogy mennyiben van alapja a kiállított számlának.

A jegyző a nyomozásról hivatalos jelentést tett a járási főszolgabírónak és nem látamozta a díjlevelet. A jegyző e jelentésében azt állítja, hogy értesülése szerint a díjlevélben kitüntetett műtétet nem alkalmazta az orvos, a gyógyszer (kötszer) számlák is olyanok, melyek jogtalan anyagi előny élvezésére szolgálnak.

Ebből az ügyből esetleg bűnügy is lehet, miért is a láttamozást megtagadta.

A jelentést számlásól együtt a cséffai járási orvosnak adta ki a főszolgabíró. A járási orvos szintén vizsgálatot tartott, melynek során megállapította a történeteket és úgy nyilatkozott, hogy annak alapján a főszolgabíró azt jelentette az alispánnak, hogy a díjlevélben olyan felszámítások is vannak, melyek jogtalanok és oly kötszerek is vannak rendelve, a melyek fölöslegesek.

A főszolgabíró az egész ügyet az alispánhoz tette át, hogy a megyei főorvos által vizsgálta felül az ügyet és a szerint hozzon határozatot.

Öngyilkos kereskedő.

A kilincse akasztotta magát.

A Rimanóczy szállodának kínos szenzációja volt vasárnap a délelőtti órákban.

Az egyik első emeleti vendégszobában felakasztotta magát a szoba lakója, egy csödbe jutott kereskedő, s mire észrevették már nem segíthettek rajta, csak a hulláját vághatták le.

Három nap óta lakott a Rimanóczy szálloda első emelet 15. számú szobájában *Weinreib* Mózes kénveri (Szilágymegye) kereskedő.

Ziláit anyagi viszonyai hozták Nagyváradra. *Weinreib* két és fél évvel ezelőtt még tekintélyes és vagyonos kereskedő volt.

Fivérével együtt több milliós parcellázási vállalatba fogott és igen sok nagyváradai üzletemberrel állott összeköttetésben.

Akkor még igen kiterjedt hitele volt. A parcellázás azonban nem sikerült fizetési kötelezettségének nem tudott eleget tenni és ennek következtében egy fél évvel ezelőtt csödbe ment. Most a napokban Nagyváradra jött, s értékes és termény eladással próbált szerencsét. Miután igen sok helyen kért előleget a kereskedők bizalmatlanul fogadták. Ezen sikertelen ségen elkeseredve vasárnap délelőtt felment a szállóbeli lakására és ott az ablak függöny zsinórjával fölakasztotta magát az ajtókilincse. Nyöszörgésére figyelmesek lettek a folyosón lévő alkalmazottak.

Betörték az ajtót, *Weinreib* Mózes ott függött a kilincse erősített zsinogon. Rögtön levágták és értesítették a mentőket és rendőrséget. A rendőrség részéről *Schlögl* Adolf rendőrtisztviselő dr *Nemes* Aron főorvos helyettessel azonnal kiszállt a helyszínre, hol a mentők már javában igyekeztek mesterseges légzéssel életre kelteni az öngyilkost. A mentők fáradsága hiába való volt. Az öngyilkos halála pár perc múlva bekövetkezett. A rendőrség megállapította, hogy *Weinreib* Mór 33 éves, nős, családos kereskedő.

Az öngyilkos *Krausz* Zoltán *Kossuth* Lajos-utca 22. sz. alatt lakó kereskedőnek egy levelet írt, melyben kéri hogy jöjjön fel a szállodába, de óvatosan nyisson be, mert ő a kilincsen fog függeni. Kéri *Krauszt*, hogy őt tisztességesen temettesse el.

A levélben érzékenyen bucsuzik öcscsétől is. E levelet *Schlögl* Adolf vette magához, ő kézbesítette és idézte meg tanukihallgatásra *Krausz* Zoltánt.

A rendőrség az esetről értesítette *Weinreib* Mózesnek Szilágysomlyón lakó apját és családját.

A rendőrség a hullát további intézkedésig kiszállította a hullaházba.

! Czipő, kalap, harisnya és fehérnemű !
 legjobban és legolcsóbban
REICHARD áruháza
 cégénél, Fő-utca szerezhetők be.
 — Gymnasium, Reál és Polgári
 iskolai diák sapkák.
 ■ TORNA CZIPŐK. ■

FLEGMAN
 grenadinjai
 a legszebbek és legjobbak.

UJDONSÁGOK.

* **A pápa állapota.** A pápa állapota, mint egy romából érkezett távirat jelenti, rosszabbodott. Az éjjel rosszul és nyugtalanul aludt. Étvágya sincs. Az orvosok ezt a beállott időváltozásnak tulajdonítják.

* **Fetser püspök az Emke jubileumán.** Említettük már, hogy Magyarország legnagyobb kultúregylete, az *Erdélyi Közművelődési egyesület* f. hó 8-án tartja negyedszázados jubileumát. Országos nagyszabású ünnepély lesz ez, melyen *József* főherceg is részt fog venni. Ez alkalommal az ünnepélyes szent misét gróf *Majláth* Károly erdélyi püspök felkérésére *Fetser* Antal nagyvárad püspöki helynök fogja bemutatni.

* **Személyi hírek.** *Miskolczy* Ferenc főispán hazaérkezett Nagyváradra. — *Papp* Miklós miniszteri tanácsos, királyi pénzügyigazgató, szabadságáról hazaérkezett és átvette a pénzügyigazgatóság vezetését. — *Singlár* Gyula máv. főellenőr, torgalmi főnök, szabadságáról hazaérkezve, hivatala vezetését átvette.

* **Kinevezés.** A kereskedelmi miniszter *Török* Arthur, államvasuti mérnök, fűtőházi főnököt a gépkezelők és gőzkazánfűtők nagyvárad vizsgáló bizottságának tagjává nevezte ki.

* **Heléna hercegnő esküvője.** Peterhofban, a nagy palota templomában vasárnap délután esküdött örök hűséget *Heléna* szerb hercegnő és *Konstantinovic* János herceg. A menyasszony felöltöztetésénél *Feodorowna Alexandrowna* nagyhercegnő volt jelen. Az esküvőn jelen volt Miklós cár a trónörökösrel, és a hercegnőkkel. Péter szerb király és a szerb trónörökös, a görög királyné, Miklós görög herceg nejével és gyermekeivel. Péter montenegrói herceg, Artur conaughti herceg, számos orosz és szerb méltóság, valamint a jelenlevő idegen fejedelmi személyiségek kíséretei. A menyasszony fehér orosz ezüst brokát ruhában jelent meg a Karagyorgyevics család történelmi menyasszonyi fátyolával és az orosz Katalin rendjellel ékesítve. Az esketési szertartás után *Vladimir* moszkvai metropolita az udvari papsággal hálaadó istentiszteletet celebrált, mire a peterhofi kisköztben 31. ágyulövés hangzott el. A szerencsekívánatok után a magas személyiségek visszavonultak. Később *Konstantinovic* Konstantin nagyherceg palotájában családi diner volt, amelyen megjelent az új pár is, amely azután *Pavlovskba* hajtattott és egyelőre ott fog tartózkodni.

* **Kérik a viri isek közé való felvételüket.** A közszemlére kitett legtöbb adó fizetők jegyzéke ellen tegnap két felszólítás érkezett a városhoz. A felszólalók *Aufricht* Mór és *Adorján* Ármín kérik a jegyzékbe leendő felvételüket.

* **A kolera Budapesten.** Az újpesti Leiner-gyárat, mint kolerafészket, a rendőrség tudvalevőleg blokkolta. Elzártá, körülvette a gyárat. Munkás, hivatalnok se ki, se be. A munkásokat is benn élelmezték, de az is tudott dolog, hogy egy munkás mégis megszökött és szerencsésen ki is vitte a koleraát. Meghalt, de sikerült abban a házban is, amelyben lakást talált, a koleraát lokalizálni. De sem hatóság, sem orvosszakértők, sem semmiféle providenciális fővárosi tényező nem gondolt arra, hogy a koleraának, ha az valamely gyárüzemben fészkel, más útja is lehet. Legutóbb

kitudódott, hogy egy munkás a Duna vizéből ivott és pedig ott, ahol a Leiner-gyárban felhalmozott szennyvíz a Dunába torkollik. Meg is betegedett, még pedig súlyosan. A bakteriologiai vizsgálat pedig megállapította, hogy ázsiai koleraában betegedett meg. A legújabb kolera híreket az alábbi tudósításokban foglaljuk össze: A Gellért kórházba a Szarvas-térről bevitt kolera gyanús zenész, *Reisner* Károly, mint a tisztai főorvosi hivatal jelenti, tegnap reggelre a kórházban meghalt. A kórházba bevitt *Gombos* és *Bihari* a javulás útján vannak, úgy lát-szik, betegségük nem kolera, csak heveny-bélhurut. Újabb megbetegedés eddig elő nem fordult.

* **A Monna Lisa titka.** Mikor már vég-sőkig fokozódott a világhírű festmény feltűné-sének rejtélye, Párisból olyan hír érkezik, amelyből következtetni lehet, hogy a tettes hamarosan kézrekerül. A rendőrségen ugyanis jelentkezett egy pincér, aki elmonta, hogy ő tudja, ki lopta el a *Monna Lizát*, de az illetőt, akinek nagy tisztelője, megnevezni nem hajlandó. De mégis elárulja kilitét, ha „honorál-ják” ezt a szolgálatát — 20.000 frankkal. Mi-vel a rendőrségnek az a gyanuja, hogy vagy magával a tolvajjal, vagy annak egy cinkos-társával van dolga, — a derék férfit letar-tóztatták.

* **Két tüzeset.** A tűzoltóknak vasárnap kétszer is akadt munkájuk. Déli 12 órakor a Káptalan-sor 13. sz. alatt *Spett* Gyula kanonok lakásán levő istállójában *Smirg* István hét éves gyerek cigarettázott s gondatlanságból a ciga-retta véget az istálló alomjára dobta, miáltal a szalma meggyulladt. Az idejekorán kivonult tűzoltóság a tüzet hamarosan eloltotta. Csupán az alomszalma és egy néhány szál deszka égett el a menyezeten. Kár jelentéktelen. — Reggel a *Heller* testvérek rtg. zöldta-utcai üveggeres-kezdésének raktárában, ahol nagyobb mennyiségű szalma van elhelyezve, egyik alkalmazott pet-róleum lámpával járt. Munkája közben a lám-pát eljuttatta, mely a nagy szalma csomókat fel-gyújtotta. A tűzoltóság a tüzet hamarosan el-oltotta. A kár jelentéktelen.

* **Kivándorlás.** A Cunárd kivándorlási részvénytársaság tegnap értesítette Biharvár-megye alispánját az augusztus 26-án indult *Kárpáthia* hajóval Bihar megyéből ötven indul-tak utnak Amerika felé. Ez a jelentés nagy csökkenést mutat, mert két év előtt egy-egy kivándorlási hajó százával vitte Bihar megyéből a dollárok hazájába a kivándorlókat.

* **Eladó kötvények.** Komádi község képviselőtestülete legutóbb elhatározta, hogy a tulajdonát képező 122 600 koronás regale kötvényét és 3500 korona értékű osztrák állam adós kötvényét eladja. Az értékpapírok ugyanis mindössze 4 százalékot jövedelmeznek, míg ha a pénzt a község forgatja 5, sőt 6 százalékot is tud keresni.

* **Verekedés a Nagypiacon.** Tegnap délután három négy óra között, a Nagypia-céren *Rézműves* Rózi és *Balog* Mária cigány-asszonyok, a dínyesoron összeeszkettek. Veszekedés közben *Rézműves* Rózi kést rántott elő és azzal hasba szurta *Balog* Máriát. *Balog* Máriát súlyos sebével a mentők a kórházba szállították, *Rézműves* Rózsi pedig a rendőr-ség letartóztatta s ellene a büntető eljárást folyamatba tette *Balog* Mária sérülése súlyos, de nem életveszélyes.

* **A kofák elővásárlás.** V. dász József Váralja, Várad Velence és Csillagváros kerületi rendőrfelügyelője ézevett, hogy a várad-szállási vámnál heti vásárok alkalmával több kofa a vidékről jövő termelőkötől terményt vá-sárol. Az elővásárlás tilalmára történt figyel-meztetés után a kofák a vámon túl Várad-

szállás határába mentek és ott folytatták az elővásárlást, hol már a nagyvárad rendőrség tehetetlen volt. Tekintettel arra, hogy ez által ugy az eladók, mint Nagyvárad városa is kárt szenvedhetne, sürgősen megkereste a rendőr-hatóság a központi járás főszolgabíróját, hogy utasítsa a termelőket saját jól felfogott érde-kükben, hogy eladásra szánt terményeiket, vagy otthon lakásukon, vagy pedig a vásárlás céljaira szolgáló területeken (piac, vásártér) adják el.

* **Nagykeréki a korcsma ellen.** *Nagykeréki* község képviselőtestülete elhatá-rozta, hogy tekintettel arra a botrányos álla-potra, mely jelenleg uralkodik a községben az ital mérséktelen élvezete folytán, a korcsma-kat vasárnap és ünnepnap zárva tartatja. A határozatot a járási főszolgabíró minden feleb-bezés nélkül pártoló véleményével terjesztette be a vármegyére jóváhagyás végett. Vajjon mi lesz a sorsa?

* **Éhség, nyomor velünk.** . . . A múlt hó első felében internacionális szocialdemokrata párt-titkári kongresszus volt Budepesten. A vegyes anyanyelvű, de föltétlen a semita fajhoz tartozó párttitkár urak tiszteletére, a budapesti szocial-demokrata párt bankettet rendezett a Margit szige-ten. A vacsora menüje e következő volt.

1. Fogas
- de lac Balaton á la Chambord.
2. Ragout
- de filet, de boenf á la Hongrois aux fertinage.
3. Rotis sortis aux salade.
4. Clace.
5. Fromage.
6. Fuints.
7. Cafe.

A jól táplált, de mindég éhes cuculista urak — mondanunk sem kell — a legjobb étvágygal ették végig ezt a fejedelmi vacsorát s azután el-énekelték az igazság kedvéért a proletár himnusz-t: Éhség, nyomor velünk, de lesz még kenyérünk . . . Hát az bizonyos, hogy lesz kenyérünk, de csak addig, míg a munkásoknak kinyílik a szemük, mert azután kopik a foguk a fogas de lac Balaton á la Chambordatól.

x **Itt a vadászat!!** Ha élvezettel akar vadászni, úgy fegyverét és patron szükségletét szerezze be szakembernél, mert nem mindegy az, hogy csak puska vagy patron legyen, hanem fontos, hogy az jó és szakértő által legyen készítve, ne hagyjuk magunkat félrevezetni hangzatos hirdetésektől, mert ren-desen későn bánjuk csak meg, ha ilyeneknek felülünk. **Sauer**-féle fegyverek eredeti gyári árban árjegyék szerint; továbbá a legelső rendű gyárosok fegyverei csak **LADANYI JÓZSEF** puskaművesnél kaphatók eredeti árban. M. kir. löporáruda. Telephon 269. Nagyvárad, Rákóczi-ut.

x **Sal Ferencz-u. 13. sz. házban** egy két szobás udvari lakás mellék-helyiségekkel november 1-re kiadó.

Hölgyeim!

Kelím, gobelin és
Smyerna ujdonsága-
imra felhivom figyel-
müket. Okvetlen néz-
:: zék meg. ::

TATRAY GUSZTÁV
Rákóczi-ut 4. sz. — Telefon 783.

Elsőrendű káposzta, repce és őszi borsó kapható
Borgida Béla és Tsa cégénél
 Nagyvárád. Telefon 974. sz.

x **Ért. sítés.** Vevő közönségünk nagyobb kényelmére szeptember 1-én Zöldfa utca 40. sz. a. Dr. Munk-házban új detail elárúsító üzletet rendeztünk be. Helybeli fióküzleteink tehát 1. Gyárépületben, Kossuth-utca 5. sz. 2. Olasziban, Bémer-tér és Rákóczi-ut sarok (Bazár-épület.) 3 Zöldfa-utca 40. sz. alatt lesznek, ahol gyártmányaink szigorúan szabott eredeti gyári egységárainkon kerülnek eladásra **Moskovits Farkas és Tsa** cipő és csizmagyár r.-t. Nagyvárád. Telefon 417. sz.

x **Antiquar** tankönyveket és min- (ódon) denféle könyvet veszek és eladok. Könyvszerénynt keresek. **Benkő Arthur** antiquar könyvkereskedő **Rákóczi-u 10**

Siessünk Radó és Kertész

női divatruházába, Kossuth-utca 2. szám,

ki lettár miatt nagy occa-siót rendez, hol a következő cikkek kerülnek **olcsón eladásra.**

Mosó grenadinok, batistok, selymek, pouplinok, ruhavásznak, francia delainok, ruha díszek és még sok más itt fel nem sorolt cikkek. — **Most sok pénzt megtakaríthatunk,** ha menyasszonyi kelenyénket itt vesszük.

Ifj. Rimanóczy Kálmán műbutorgyára

Városi raktár Fő-u., Rimanóczy-palota.

Állandó butorkiállítás. Egyes butor-darabok avagy egész lakásberendezé-
sek, iparművészi tervezések és költ-
ségvetések díjmentesen eszközöltet-
nek. Új szerkezetű service-asztalok
mahagoni, palisander és citromfából.
A Zsolnay-féle gyárak kizárólagos kép-
viselete, eredeti gyári árak mellett.

CZAPFALVI JÓZSEF

mázoló, épület és butorfestő

Nagyvárád, Nagy Sandor-utca 11 szám.

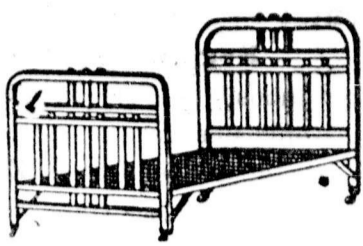
Helyi és vidéki telefon szám: 1001.

Elvállalok minden a szakmába vágó mun-
kát u. m.: fa- és márvány utánzat készítését,
épület, üzleti, kávéházi és gyógyszerári be-
rendezések és butorok festését, ker. butorok
zománczását és porcellán utánzást Vidék
megrendeléseket a legpontosabban készítek

358

Tisztelettel
Czapfalvi József.

Vas és rézbutor

gyári raktári

Szekevényág 3 matraccal 20 korona

Sodronybetét 10 korona

Rézkarniss 4 korona

Gyermekágy 24 koronától feljebb, kapható

Kohn Adolf

vaskereskedőnél Nagyvárád, Kossuth-utca
10 sz. Telefon 636.

Kolosváry Sándor

ékszerész, arany és ezüstműves üzletét

folyó év május 1-én helyezte át
míg az építkezés tart Nagy-
várád, Rákóczi-ut 5. sz. Veiszlovits
házba, az Orsolya zárda templomával
szemben.

Értesítés.

Van szerencsénk a mélyen tisztelt háztulajdo-
nos urak becses tudomására hozni, hogy
Óváry Lajos kályhás üzletét
átvettük s az eddigi szolid alapon folytatjuk

ÓVÁRY TESTVÉREK

cég alatt.

Kiváló jóságú modern és izléses kályháinkkal,
pontos kiszolgálással és becsületes munkával óhaj-
tjuk továbbra is mélyen tisztelt megrendelőink elis-
merését kinyerni s a boldogult elődünk által szerzett
bizalmat továbbra is fenntartani. A legdivatosabb és
legegyszerűbb

cserépkályhák

Állandóan raktáron vannak.

Javítási munkák a legrövidebb idő alatt eszközölhetnek.

Nagybecsű megrendeléseiket kérve, vagyunk tisztelettel

Ováry Testvérek kályhás iparosok

(Óváry Lajos utóda).

Csengeri-utca 27. szám.

Törlesztéses kölcsön!

Feltételek:

Teljes árfolyam
5.65 annuitás.

LÁSZLÓ ERNŐ

bank és kereskedelmi irodája

Nagyvárád, Lévy-palota,

Ezredévi emlék tér sarok.

x **Csillár és fémáru gyártási telep:**
Nagyvárád **Iroda s raktár**
Szt. János s. 1. **Bémer-tér 3.**
Telefon 556. Készítik a legizlésebb kivitelben
modern és stilszerű csillárokat, villamos, gáz vagy
petroleumra. Átalakítások s régi csillárok galvanizá-
lása; **villamos motor, világítási** és csengő
berendezések a legolcsóbban. Kiváló tisztelettel **STERN**
ADOLF. 33

TANÜGY.

Új tanfolyam a főiskolában. Nagy-
várád város kezeleése alatt álló **Bottó alapítványi**
főiskolában (Körös-utca 27.) az új 5 hónapos
tanfolyam folyó évi szeptember 10-én veszi kez-
detét. Felvételenek: 1. fizetéses növendékek, kik
3 korona beiratási díjat és havonként 6 ko-
rona tandíjat fizetnek. 2. amennyiben a lét-
számat a fizetéses növendékek be nem telte-
nék, felvételenek ingyenes növendékek is, a
kik nagyváradi vagy biharmegyei illetőségűek,
s teljes vagyontalanságukat igazolják. Elfogad
az intézet bentlakó növendékeket is, a kik
lakásért s teljes ellátásért havi 70 koronát tar-
toznak fizetni. A főiskola növendékeit ta-
nitja: sütésre, főzésre egyszerűbb és finomabb
ételek készítésére, gyümölcs és főzelék félék
télire való eltevésére, azok piaci bevásárlására,
egészséges és káros áruk felismerésére, a konyha
és felszereléseinek okszerű takarítására és gon-
dozására, mosás, vasalás és az asztalkörüli fel-
szolgálásra fehérnemű és felsőruha varrás, kö-
tés, hurkolás, foltozás és végül az elméleti ta-
nulmányok közzül a háztartási számvitel, gaz-
daságtan és egészségtanra. Jelentkezni lehet a
főiskolában, a hol mindenre készséggel nyújt
felvilágosítást a vezető tanítónő: özv. **Christoné**
Dus Iona.

A Julián egyesület új tanítónője. **Paulár**
Jolánt, ki a nagyváradi Orsolyazárda képezd-
jében szerezte meg a képesítést, a Julián egyesület
elnöksége tanítónőnek nevezte ki s a daruvári
iskolához osztotta be. A Julián egyesületnek most
már több mint száz tanítója, illetve tanítónője
van, kik mindannyian a Horvát szlavonországi
Julián iskolákban oktatják az ottani magyarok
gyermekét.

A nagyszalontai polgári leányiskola
ügye. Egy régóta húzódo ügy nyert most
ideiglenes befejezést a vármegyén. A vallás és
közoktatásügyi miniszter ugyanis tegnap érte-
sítette a közigazgatási bizottságot, hogy a
nagyszalontai polgári kör által fenntartott pol-
gári leányiskola részére a nyilvánossági jogot
1911—1912. évre meghosszabbította. Ugyanek-
kor azonban kötelezte a miniszter a községet,
hogy 1911—1913. évre elkerülhetetlenül építse
fel a polgári iskolát, még pedig egyszerre négy
osztálylyal.

MULATSÁG.

Kolon-bál. Érdekes programu, kedves
jelentőségű bál volt szombaton este a Keres-
kedelmi Csarnok termeiben. A köztiszteletben
álló **Antalfy** pár ambiciós leánya, **Margitka** tar-
totta első bálját, mint okleveles táncnánó.
Ebből az alkalomból tanítványai kedves ün-
neplésben részesítették és csokrokkal hal noz-
ták el. A táncmulatságot megelőzte egy nyolc-
tiz pontból álló, meglepően ügyes és szép mű-
sor, melynek egyes pontjai művészi niveau ál-
lottak. Igazi temperamentummal adta elő
Schenker Jolán, **Rózsa Sándor** és **Gazdag**
Ilonka a párisi csibész táncot. **Papp M. nika**
és **Püstér Pista** szép összetanultsággal mutat-
ták be a tréfás polkát. Különösen tetszésre
talált a hármas keringő; táncolták **Lévai Zsó-**
fika, **Rózsa Sándor** és **Bagossy Elna**. **Ügyes**
volt a fátyoltánc; sok cukrot és virágot kap-
tak azok a csinos babák és fiúcskák, akik a
matróz táncot járták el. S végül pompás össz-
hanggal, nyolc pár a magyar palotást táncolta.
Aztán ifj. **Dula Miklós** játéka mellett a haj-
nali órákig mulatott a vig, kipirult arcu gyerek-
sereg.

SPORT.

A N. A. C. versenye. Páratlan érdeklődés mellett, szinte mondhatni lelkesedéssel vette pártfogásába a nagyváradi közönség a fiatal N. A. C. ügyét. Csak ma született ez az egyesület s már is van közönsége, tud széleskörű érdeklődést kelteni. Mindenesetre jó jel s biztosíték ez a nagyfokú támogatás arra nézve, hogy erős ambíciót fakasszon nemcsak a most küzdő és aktív csapat derék tagjaiban, hanem azokban az apróságokban is, akik most még a 20 krajcáros helyen lesik kipirult arccal a mozdulatokat, a csapat izgalmas munkáját s majdhogy véresre nem tepsolják tényrüket.

Csak most volt itt az aradiaknak a vidéki csapatokhoz mérten igazán első klasszisu csapata. Es az első szüzmérkőzés óriási premier lázzal járt a fiatal és kezdő N. A. C. részéről. Természetes, hogy a vidék ugyszólván első csapatától nem is oly nagy szegény volt kikapni (3-iki) győzelmet bizonyos lebbüttséggel kell fogadnunk, hisz az ellenfél sokkal gyöngébb volt; ezt szemmel láthatólag bizonyította kisse kapkodó, késztelen játéka is. A N. A. C. 6:0 arányban győzött s most izzó hangulatban várja a miskociak csapatát. Mi bizalommal nézünk a jövő vasárnapi mérkőzés elé.

KÖZGAZDASÁG.

Gabona üzlet.

Borgida Béla és Társa jelentése.

Budapesten

A gabona-tőzsdén tegnap lanyha volt az irányzat. Készáru forgalom ötvenezer mázsa 15 fillérrel olcsóbb árak mellett.

Határidők sárlata:

Aprilisi buza (1912)	— —	11.79
Októberi buza — — — —	— —	11.55
Októberi rozs — — — —	— —	9.93
Októberi zab — — — —	— —	8.09
Májusi tengeri (1912)	— —	8.87

Budapesti értéktőzsde.

Magyar Általános Hitelbank nagyváradi fiókjának távirati jelentése.

Magyar hitelrészvény	— —	844—
Osztrák hitelrészvény	— —	650—
Jelzálogbank	— —	488—
Leszámitoló és pénzváltó	— —	574—
Salgótarjáni köszén	— —	680—
Osztrák államvasut részvény	— —	740—
Közuti vasut	— —	810—
Rimamurányi vasmű	— —	690—
Városi vasut	— —	420—
Beocsini cement	— —	—

TÁVIRATOK.

A király Budapesten.

Budapest, szept. 4.

(Saját tudósítónktól.) A király október második felében Budapestre utazik. Az uralkodó néhány hétig fog tartózkodni a fővárosban.

Torontál az obstrukció ellen.

Nagybecskerek, szept. 4.

(Saját tudósítónktól.) Torontál vármegye törvényhatósága ma ülést tartott, melyen elfogadták Szentiványi Zoltánnak az obstrukció elítélésére vonatkozó határozati javaslatát.

Elzárják a Duna partját.

Budapest, szept. 4.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap este már 5 újabb áldozata volt a kolerának. A rendőrség 160 rendőrt bocsátott az egészségügyi felügyelő rendelkezésére. A rendőrök el fogják zárni a Duna partot, nehogy a folyam vizéből valaki igyék. A Dunában való fürdést is be fogják tiltani.

Tűz az örültek házában

Szabadka, szept. 4.

A szabadkai állami elmegyógyintézet pincéje ma reggel kigyulladt. Az udvaron sétáló elmebeteg közt a tűz nagy riadalmat okozott és csak nehezen lehetett őket a veszedelem helyéről eltávolítani. A tüzet elfojtották, mielőtt tovább terjedhetett volna a betegszobák felé.

Leégett kendergyár.

Makó, szept. 4.

Mezőhegyesen tegnap hatalmas tűz pusztított. A kendergyár körül felhalmozott kender kigyulladt és elégett. A kár negyedmillió korona. A tűzoltóság munkája csak a gyárépület megmentésére szorítkozhatott, ami sikerült is. A kár biztosítás útján megtérül.

SZERKESZTŐI PÓSTA.

Dr. H. Gy. (Helyben.) Minket is bosszantott az a kettős tévedés abban a fatális hírben. De hát tudósítónk telefonon vette le a neveket s mit sem tudva a dolog egyéb körülményeiről, megírta mint egy sablonos hímen hirt. Persze a körülmények ismerete mellett nem került volna a lapba. Most már azonban másként nem lehet korrigálni a megtörtént tévedést.

NYILTÉR.

FOGAK.

Ép gyökerek bennhagyásával művészikivitelben szájpaddás nélkül is készít **kitünő** hirt **nevü**

Fogműtermében

Öz. Dr. Deákné

Nagyvárad, Kossuth-u. 2.

Fekete Sással szemben

REGÉNYCSARNOK.

BÖSKE

Irta SARKADI NAGY SÁNDORNE

(Folytatás.)

46

Azonban a szülők nem számítottak az azon körülmény volt, hogy a kis Margit ezen esztendő alatt, szerelmes lett. De nem mint óhajtották, a báróba, hanem mint mi már tudjuk is. Kovách Feribe aki a szülők előtt szóba sem jöhetett a dúsgazdag Hollódy Margit mellett, akinek százerei, az ő véleményük szerint egész más férjet igényelnek.

A szerelem mit a szép jó megjelenésű fiatalember, sokkal inkább kelthetett, mint a vén savanyu ábrázatu kápan báró. emlitésre méltó sem volt, a számító szülők s főképp az anya előtt, ki lányának mindenkoron egy nagyon előbellő kéro személyében képzele el a boldogságát.

Elérkezett hát ez a nap is amidőn Radiszlovszky megkérte Hollódy Margit kezét. Meglehető fanyar képet vágott amidőn a lány édesanyj egy napi gondolkodási időt kért.

— Az esztendő ugy látszik nem volt elég — mormoló hazamenetekor bosszusan.

Hollódy né, kit a leánykérés váratlansága folytán kissé zavarba ejtett, nem mert azonnali választ ígérni.

Mindig huzta halasztotta a leányával való értekezést, számított valamit korban hozzá, előkelő kérore, — de mindhiába! E kéro nem jelentkezett!

Hisz a szülőkön kívül mindenki felfedezte a leányka és titkos vőlegénye közötti házassági tervet. Ez természetesen távol tartotta a vagyonos csinos leánytól a kéroket. Midőn tehát a szerencsétlen nap, amelyen a báró újra feltűnt a láthatáron, elérkezett, Hollódy né nagy zavarba jutott. Mint emlitem, egy napi hasztást kérve vonta ki magát kellemetlen helyzetből.

Délután mintegy öt óra lehetett amidőn leányát felkereste. Margit az ebédidőben hol épen tartózkodott, egy bizonyos levél elküldésével volt elfoglalva. Elpirult s zavartan rejté el azt édesanyja megérkezésekor.

Hollódy né sokkal izgatottabb volt semmint hogy leánya zavarát észrevette volna. Onmaga is iirtózott attól amit tenni szándékozott.

Feltette ugyanis magában, hogy leányától minden áron kedvező választ fog kicsikarni. Margit már huszon két esztendő — gondolja ingerülten — itt az ideje hoz férjhez menjen.

Ilyen kéro többet ugy sem fog kínálkozni neki Radiszlovszki gazdag és előkelő s esztelenül szereti Margitot. Hozá fog menni, ha trindját kényszerrel is. E feltevésével nyitott be leánykájához, akit a legnagyobb boldogsággal és szerelemmel irt válasza atolvasásában zavart épen meg.

Amidőn a kis leányt mosolyogva gondatlanul és vidám hangulatban megpillantotta nagyon megenyhült szigorú elhatározása, amely azonban még mindig a kellő szírdársággal élt benne.

— Édes gyermekem — kezdte mindjárt a dolgot, mint ahogy mindenki szokta, aki kellemetlenségtől kíván megszabadulni. — Te már holnap huszonhárom esztendőds leszel, s itt az ideje, hogy férjet keressünk a számodra. Nagy szerencse ért leányom, olyan, amilyenről te talán nem is álmodhattál . . .

— Ne fáradjanak a kereséssel, sem a találással édes jó anyám, miután én már félig-meddig titokban ugyan, de eljegyeztem magam egy fiatalemberrel, kit ha megismernek ugy, amint én őtet megismertem, teljes lelki nemesége és jóságában, fiunként fognak szeretni.

Hollódy né arca amennyire az első szavaknál kiderült, ép annyira beborult az utóbbiak alatt. Rosszat sejtett a leányka szavaiban. Jö-

vendőbelije ő szerinte nagyon sok dicséretre szorult, s mint ilyen, bizonyára nem a szülők kedvére választott — gondolá az elkeseredett anya.

— Ismerem is talán az illetőt? — kérde csipősen.

— Ismered anyám, de nem annyira, hogy őt értékelni . . . szeretni tudnád . . . — mondá halkán, bizonytalanul s mélyen elpirulva a leány.

— Nos és ki az — kérde ráívalkodva s irgatottságában csakugy remegve, mint szegény leánykája, Hollódyné.

— Kovács Feri — hebegé hófehér arccal és ajkakkal alig érthetően, a leány.

— Kovács Feri, jól értettem-e, Pista nevelője, apád alattvalójának gyermeke — kiáltá magánkívül az anya.

Ez a kigyó befészkelte, behízelegte magát tehát családjukba csak azért, hogy félmiliónyi hozományodat magához édesgesse. Ráadásul tehát elfogadja azt is, ki eltelejtve a sok előkelő kéréstől, ráfanyalodott, s szülei tudta beleegyezése nélkül, neki ígerte másoktól megvetett szívét és kezét.

De ne félj leánykám megvizsgáztal. Egy gazdag és előkelő mágnás megszánta a szegény igénytelen leánykát s volt olyan kegyes hogy megkérte a leány kezét. Báró Radiszlovsky, mint talán tudod is egy évi halasztást kapott tavaly a megkérésedkor. Most ime eljött a választás s ha a b-jövetelemkor még haboztam, most mint anyád ki felettéd rendelkezem, kényszerítlek végy elő tintát papirost s tollat, s e percben szemem láttára írd meg a báró urnak igenlő válaszodat. Ertetted?!

— Soha, soha, sohasem teszem ezt, ha mindjárt ki is lök a házából anyám. Az élő Istenre esküszöm, hogy vagy annak neje leszek akit szereztek szivem teljes melegével s minden érzelmével, vagy pedig zárdába megyek s apáca leszek. Hiába minden kényszer anyám, elhatározásom szilárd s megdönthetetlen. Ezen nem változtathat ember e földön.

Amilyen magánkívül izgatott állapotban volt az anyja, ép oly megrendíthetetlen nyugodt s határozott volt a leánya. Az arca s ajka hőteher volt ugyan, de máskülönben ép olyan nyugodtan viselkedett Margit, mint rendszert szokott, csupán örökös, kedves mosolya hiányzott, mely mindig ott lebegett életűde ajkain.

— Most már másképpen fogunk beszélni, ugy látom szükség van rá — mondá félig-meddig önmagához intézve szavait Hollódyné. Ül le ide s írd, amit mondok — parancso á.

— Margit szó nélkül engedelmeskedett.

— Kedves bárcur — rikácsolá Hollódyné.

(Folyt. köv.)

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCKICS GYULA

Fürdői menetrend.

NAGYVÁRAD—PÜSPÖKFÜRDŐ.

	reggel	d. e.	d. u.	d. u.	este
Nagyvárad ind.	7 50	9 50	2 10	4 50	8 10
V.-Velece >	8 00	10 00	2 20	5 00	8 20
Rontó >	8 16	10 16	2 36	5 16	8 44
Püspökfürdő érk.	8 21	10 21	2 41	5 21	8 49

PÜSPÖKFÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

Püspökfürdő ind.	8 59	10 59	3 19	5 59	9 29
Rontó >	9 04	11 04	3 24	6 04	9 34
V.-Velece >	9 17	11 19	3 37	6 17	9 47
Nagyvárad érk.	9 27	11 29	3 47	6 27	9 57

NAGYVÁRAD—FÉLIX-FÜRDŐ.

	d. e.	d. e.	d. e.	d. u.	este
Nagyvárad ind.	8 00	10 00	2 20	5 00	8 31
V.-Velece >	8 10	10 10	2 30	5 10	8 41
Rontó >	8 16	10 26	2 46	5 26	8 56
Félix-fürdő érk.	8 33	10 33	2 53	5 33	9 03

FÉLIX-FÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

Félix-fürdő ind.	8 40	10 30	3 00	5 40	9 10
Rontó >	8 47	10 46	3 07	5 47	9 17
V.-Velece >	9 00	10 59	3 20	6 00	9 00
Nagyvárad érk.	9 10	11 09	3 30	6 10	9 40

* Csak bezárólag szeptembor 15-ig közlekedik.

Dajkovits E.

fényirodájában

Sas palota

esküvői felvételek a legdiszesebb elrendezésben,

villany felvételei speciálitása

utólérhetetlen.

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Raktáron tartjuk a javított dr. Just-féle

Wolfram lámpát

mellyek áramfogyasztása az izzólámpával szemben 75 százalék megtakarítást mutat fel. 40 gyertyás Wolfram lámpa árátja 3.50 kor. 100 gyertyásé 5 kor. 50 fill.

Sima izzólámpa ábjja 72 fillér,

telát 5 százalék kartell áron alul.

Mindenemű izzólámpa különlegességeket, fényképezési lámpák ugyancsak legolcsóbb áron kaphatók.

Csillárok.

izzólámpák

állandóan nagy választékban kaphatók s a villamos telepen külön helyre épített nagy

csillár-raktárunkat megtekintésre ajánljuk.

Állandóan raktáron tartunk

villamos motorokat

10 lóerőtől 12 lóerőig minden nagyságban

Elvállaljuk

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítést, átalakítását, javítását, izzólámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb áron mellett.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Főszerező telefonja 55. sz.

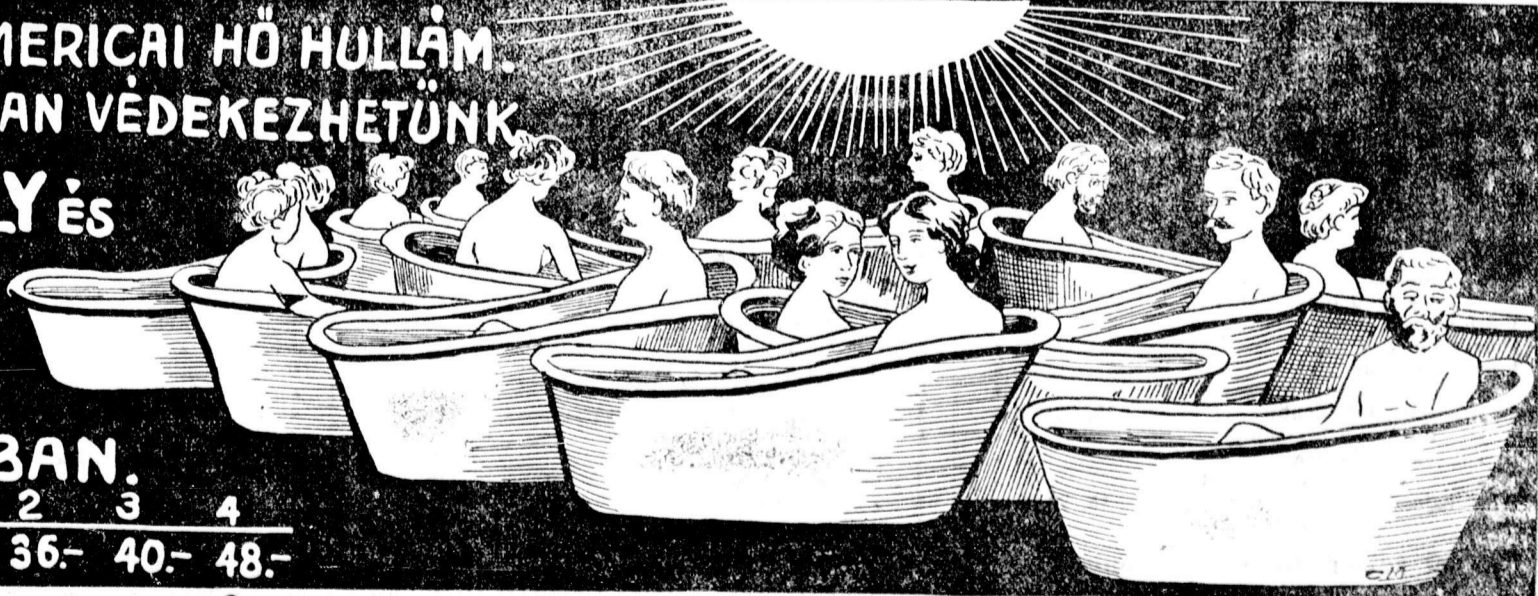
81

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

ITAZ AMERICAI HŐ HULLÁM.
LEGJOBBAN VÉDEKEZHETÜNK

TARSOLY ÉS
RISZTÓ
FÜRDŐ
KÁDJAIBAN.

Sz: 2 3 4
Kor: 36- 40- 48-

TÁTRAY és TSA RT.

Vasöntöde és gépgyár. Nagyvárad, Össi-tér.

Elvállal: Épület és műlakatos munkákat, vízvezeték és csatornázási munkákat, gyárak teljes berendezését, közlőműveket.

Gyárt: gazdasági gépeket és ékeket, magánjárókat és cementipari gépeket.

Biharmegye legnagyobb gépjavitó műhelye.

Műszaki gépészmérnöki iroda.

2—3 középiskolát végzett fiu
nyomdász tanulónak

felvétetik

Szent László-nyomda
R.-T.-nál.

Részvénykicserélési felhívás!

Az Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi bank és Központi Takarékpénztár r. t. felhívja azon tisztelt részvényeseit, kiknek birtokában **Biharmegyei Kereskedelmi Ipar- és Terményhitelbank részvények** vannak, hogy ezen részvényeket, szelvényekkel együtt, kicserélés végett az Egyesült intézet Teleki-utcai fiókjánál (Teleki-u. 3.) folyó évi **szeptember hó 1-től szeptember 20-ig** beszovalgatni sziveskedjenek.

Minden 3 darab Biharmegyei Kereskedelmi Ipar- és Terményhitelbank részvény helyett 4 darab Egyesült intézeti részvény fog kiadati.

A beszovalgatandó részvényekhez jegyzék csatolandó azon nevek felsorolásával, melyekre az új részvényeket kiállítatni óhajtják.

A Központi Takarékpénztár forgalomban lévő régi részvényeinek kicserélése, valamint az Egyesült intézet felemelt új részvénytökejéből jegyzett új kibocsátású részvények kiadása a fent hirdetett Biharmegyei Kereskedelmi Ipar- és Terményhitelbank részvények kicserélése után, későbbi időpontban fog megtörténni, miről a tisztelt részvényeseket ujabbi hirdetmény útján értesíteni fogjuk.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár részv.-társ.

Telefon: 629. sz. Telefon: 629. sz.

PÁL SÁNDOR

műbútorasztalos

Nagyvárad, Uri-utca 49. szám.

Elvállal minden szakmájába vágó munkát, u. m.: matt és fényezett szobaberendezések, konyhabutorok készítését és portál munkákat.

Jó és izléses munkáért jótállok.

Telefon: 629. sz. Telefon: 629. sz.
192

Bumbera István

papi- és polgári szabó
NAGYVÁRAD, BÉMER-TÉR.

Ugy a helybeli mint
a megyei főtiszte-
lendő papság szál-
litója.

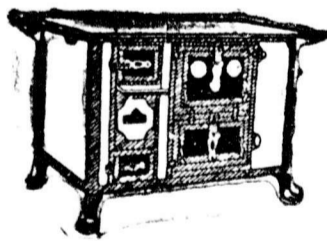
Helybeli és vidéki Telefon szám 869.

Uradalmak, gazdaságok, községek ha jó kútat akarnak, forduljanak:

Márkutz József

villanyerőre berendezett épület és diszműlakatos ipartelepéhez

NAGYVÁRAD, Percses-utca 9. szám.

Szép, tartós és jól főző

takaréktűzhelyek

és lakatos tömegárak állandó raktáron.

Drótkerítéseket a legjutányosabb áron készít.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Bámulatba ejt mindenkit az „ILLATSZER KIRÁLY” árai!

Körözspart, Lévy-palota.

1 üveg Odol	74 kr.
1 » francia szájviz	25 »
1 » száj szagtalanító	50 »
1 tubus dr Heyder fogcrém	50 »
8 » Thymol	20 »
1 » Stomatín	20 »
1 » tégely Odontin tospasztá	55 »
1 drb Odontin betét	35 »
1 üveg Picavan	98 »
1 üveg Bay Rum	35 »
1 » Jera violette brillantín	30 »
1 » francia brillantín	15, 22, 35 »
1 » folyékony brillantín	50 »
1 » valódi dió olaj	15 »
1 » » kivonat	75 »
1 drb bajuszkötő	15, 20 35 »

1 üveg Kerpel kézfínomító	88 kr.
1 tégely Margit crém	40 »
1 » Diana crém	65 »
1 drb Diana szappan	65 »
1 dob Lickner puder	88 »
1 » amerikai porcellán puder	1 frt 20 »
1 üveg amerikai petrol	50 »
1 » Emke hajszesz hajhullás ellen	1 frt »
1 fekete champos	12 »
1 rud rozsa Glycerin szappan	20 »
8 drb francia ibolya szappan	50 »
1 » Kielhauser ibolya glycerin szappan	28 »
1 » Speick szappan	28 »
1 » Windsor szappan	28 »
1 tubus kaloderma	28 »
1 » Beloderma kézfínomító	28 »
1 üvegtégely tejcrém	20 »

1 csomag eredeti Gillette kés	1 frt 35 kr
1 Gillette utánzatú borotva készlet	1 » 50 »
1 valódi serte hajkefe	70 »
1 dublé bajuszkéfe	20 »
1 valódi serte ruhakefe	45 »
1 körömkéfe	05 »
1 surolókefe óriási	20 »
1 surolókefe kisebb	10 »
12 drb Royal angol cipő crém	96 »
1 drb cipőcrém-kefe kenőkefével	70 »
1 » cipőfényesítő flanel	20 »
1 » Jurigatem Zománc	80 »
1 mtr vörös gumieső	60 »
Egynegyed Ko Bronz watta	35 »

Figyeljen az árakra.

Gummi ágylepedő 6 féle minőség igen olcsón, mindennemű betegápolási cikk legolcsóbban, minden más itt fel nem sorolt pipere és háztartási cikkek legnagyobb választékban, igen olcsón! Saját zsebének ellensége, ha személyesen meg nem győződik az árakról. Nincs vásárlási kényszer! Illatszerek kimérve a legmodernebb Odeurökből!

Szent László-nyomda részvénytársaság, Nagyvárad.